Τυρλοῦ / Serenum

ΑΝΑΚΤ. ΚΙ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ
ΤΟΥ ΕΚ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ
ΘΡΑΚΙΚΑ

Lactantii: Liber de Mortibus Persecutorum κ. 46-47
ἐν Migne: Patrologia Latina τ. 7

σ. 188

Baluzii: Chronologia

Ἔτος 313 Coss. Fl. Val. Constantinus III / Licinius Augustus III

Interim Maximinus exercitum movet e Syria, bellum Licinio illaturus, provincias ejus occupaturus.
Occurit ei Licinius in Thracia. Pugnatur pridie Kalendas Maias in campo quem vocabant Serenum, inter Hadrianopolin videlicet et Heracleam. Victoria penes Licinium fuit.

σ. 265-267

Lactantii: De Mortibus Persecutorum.

Maximinus voluit praeire maturius: pridie mane aciem composuit, ut natalem suum postridie victor celebraret. Nuntiatur in castra movisse Maximinum. Capiunt milites arma, obviamque procedunt.
Campus intererat sterilis ac nudus, quem vocant Serenum.
Erat jam utraque acies in conspectu. Liciniani scuta deponunt, galeas resolvunt, ad coelum manus tendunt praeeuntibus Praepositis, et post Imperatorem precem dicunt. Audit acies peritura precantium murmur. Illi oratione ter dicta, virtute jam pleni, reponunt capitibus galeas, scuta tollunt.
Procedunt Imperatores ad colloquium. Ferri non potuit Maximinus ad pacem. Contemnebat enim Licinium, ac desertum iri a militibus existimabat, quod ille esset in largiendo tenax, ipse autem profusus, eoque proposito moverat bellum, ut, exercitu Licinii sine certamine accepto, ad Constantinum duplicatis viribus statim pergeret
Ergo propius acceditur, tubae canunt, signa procedunt, Liciniani, impetu facto, adversarios invadunt.
Illi vero perterriti, nec gladios expedire, nec tela jacere quiverunt. Maximinus aciem circumire, ac milites Licinianos nunc precibus sollicitare, nunc donis. Nullo loco auditur. Fit impetus in eum, et ad suos refugit. Caedebatur acies ejus impune, et tantus numerus legionum, tanta vis militum a paucis metebatur. Nemo nominis, nemo virtutis, nemo veterum praemiorum memor; quasi ad devotam mortem non ad praelium venissent, sic eos Deus summus jugulandos subjecit inimicis. Jam strata erat ingens multitudo.
Videt Maximinus aliter rem geri quam putabat. Projecit purpuram et

(ἀκολουθεῖ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

sumpta veste servili fugit, ac fretum trajecit: at in exercitu pars dimidia prostrata est, pars autem vel dedita, vel in fugam versa est. Ademerat enim pudorem deserendi desertor imperator. At ille Kalendis maiis, id est, una nocte atque una die, Nicomediam alia nocte pervenit, cum locus praelii abesset millia centum sexaginta: raptisque filiis et uxore et paucis ex palatio comitibus, petivit Orientem.

v. 265.

Variorum Notae

Serenum. Circa Resistou, Thraciae locum inter Hadrianopolim et Heracleam, contra Zosimum, qui pugnam hanc in Illyriis pugnatam refert.
— Balugius.

Quam vocant serenum. Plerique littera majuscula aut diversis typis, quasi esset nomen proprium Serenum, sed omnis campus ab arboribus nudus dicebatur serenus, lucidus. Sic Lact. lib. vi Inst., cap. 3.

v. 429–430

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Joannis Columbi Notae.
Quem vocant Serenum. Id est placidum, quietum, ventis carentem.
Serenus νήνεμος

Ter dicta. Ter, inquam, cantari audiverat haec verba: "Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός. Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

v. 564–565 Gisberti Cuperi Notae

Campus .... quem vocant Serenum. Hunc ita dictum puto, non quia ventis, sed quia arboribus fruticetisque carebat, eratque planus. Talem campum καθαρὸν πεδίον arbitror vocari ab Euseb. iv 19, de Vita Constantini, qui jussit ut milites nondum Christiani facti singulis diebus dominicis in eum procederent, et simul omnes, signo dato, preces ad Deum funderent.
Nam hic campus procul dubio fuit planus, nec arboribus aliisve rebus impeditus: in quo etiam milites armis sese exercuisse arbitror. «Purum ac patentem campum» dixit Livius xxiv 14. Sed facit «serenus campus», ut monere debeam, «serenam militiam»

(ανάποδα)

mihi etiam lectam esse apud Paulum Diac., lib. x Historiae Miscell. „Qui (Carausius) vilissime natus serenae militiae ordine famam egregiam fuerat consecutus". Qualis militia serena sit, fateor me non capere, nisi quis existimet, respectu Imperatorum eam ita dici, qui 'Sereni Domini' vocantur in columna, quae adhuc hodie Constantinopoli conspicitur...

σ. 372 Stephani Baluzii Notae.

"Vocant serenum". Circa Resiston, ut diximus, locus Thraciae inter Hadrianopolim et Heracleam.
Campus sane hac pugna illustris, quae pacem afflictae Ecclesiae peperit.

Ἡ Προποντίς, ὁ Βόσπορος καὶ τὰ Δαρδανέλλια ἐσχημάτιζον τὴν γραμμὴν μεταξὺ τῶν χωρῶν τοῦ Λικινίου καὶ τοῦ Μαξιμίνου Δαΐα.

Sir Edwin Pears: in English History R.V. 24 (1909) v. 1

Τὸ 313 ὁ Μαξιμῖνος εἰσβαλὼν εἰς τὰς ἐπικρατείας τοῦ Λικινίου, ἐκυρίευσε τὸ Βυζάντιον καὶ Ἡράκλειαν, ἀλλ' ἡττήθη ἐν Chirallum, τὸ σημερινὸν Chorlu καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν εἰς τὴν Νικομήδειαν